

ALKOTÓHÉT BME 2011-BUDAPEST 100 BUDAPEST, V. ker. Falk M. u. 18.

12. alkotócsoport:

Bartis Katalin Dóra, Dobos Hajnalka, Pap Szabina, Soltész László,
Stefanics Luca, Tóth Anna egyetemi hallgatók

Falk Miksa utca

Az utca a 19. század második felében alakult ki. 1867 körül Pannónia utca, 1874-ben az F.K.T. a Nándor utca folytatásaként fogadta el, majd 1910-ben a Falk Miksa nevet kapta. Közben 1943-tól 1945-ig Juhász Andor utca, 1953 és 1991 között Néphadsereg utca.

Falk Miksa utca 18-20.

Épült: 1911.

Jelleg: hatemeletes, felsőudvaros premodern bérház, a Falk Miksa és a Stollár Béla utca sarkán.
Építető: Pollácz Ignác és neje
Tervező: Fodor Gyula

Fodor Gyula

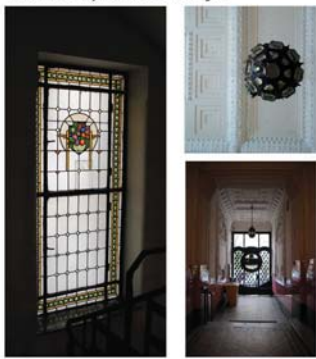
Budapest, 1872.12.4. - Budapest, 1942.1.27.

Műegyetemi tanulmányait Bécsben végezte. Az Atlantica Tengerhajózási Társaság építészévé volt, Ipari létesítmények tervezésével is foglalkozott. Pályázatokon nem vett részt, közvetlen megbízások alapján végzett munkája kötötte le. 1905 és 1913 között mintegy 25 házat tervezett, főleg bérházakat magánmegrendelők számára. Fő műve a Nagymező utcai Ernst-ház. Épületei gazdagon díszítettek, a gondosan formált homlokzatok, kapualjak sok figurális díszet viselnek, gyakran alkalmaz díszes vaskapukat, színes üvegablakokat. Stílusa a mértékertőbb szecessziót képviseli, megoldásai inkább az észak-európai, németalföldi reneszánsz patriciusainak házeit idézik. Gyakran alkalmaz neogótikus formákat. Épületeinek szobrászati munkáit - az esetek többségében - Ney Simon készítette.

Falk Miksa

Pest, 1828.11.7 - Budapest, 1908.9.10.

bölcséleti doktor, a MTA levelező tagja, országgyűlési képviselő, a Pester Lloyd szerkesztője.

Történetek a százéves házból:

☒ A ház 6. emeletén él Solti Gizella, a 2006-ban Kossuth-díjjal kitüntetett gobelinművész. Mestere, Ferenczy Noémi, a magyar falkárpit művészet kiemelkedő alakja ugyanebben a lakásban élt élete utolsó éveiben.

☒ Ugyancsak a ház lakója a számos díj mellett 2010-ben Kossuth-díjjal kitüntetett Lengyel Péter író, műfordító.

☒ Egykori segédházmester Schall Mátyás sajnos korán elhunyt, de felesége sokáig a házban élt. „Schall néni” igen szigorú volt. A házba 10 után csak hozzá csengetve lehetett bejutni, méghozzá fizetség ellenében. Így a lányokat azzal engedték el este, hogy időben érjenek haza, mert „mit fog szólni a Schall néni”. A liftezésért 30 fillért kellett fizetni, akinek meg nem volt, mehetett szépen a lépcsőn.

☒ Az ötödik emeleten élő hat családból öt hétfőtől péntekig felosztotta a napokat, és minden este más főzött vacsorát. Minden hétköznap együtt ettek, a hétvégét pedig mindenki a családdal töltötte.

☒ Az ablakrácsok felszerelése nagy változást mutat a korábbi társasházi élethez képest. Volt, hogy a gyerekek az ablakon közlekedtek ki-be.

☒ A lépcsőházi díszes ablaküvegek

Róth Miksa, üvegfestőművész munkái.

☒ A ház 1 év 3 hónapja új „lakóvilág” gazdagodott Gyuri személyében. Az egyébként hajléktalan férfit, a ház (majdnem minden lakó támogatásával) befogadta. Egy kis helységben húzza meg magát, cserébe rengeteget segít a házmesterek. (Vannak mindennapos tennivalók, heti munkák, és tavasszal, ősszel nagytakarítás.) Esetenként étellel is ellátják, sőt néhány lakótól még karácsonyi ajándékot is kapott.

☒ A melléklépcsőnél lévő hátsó lift volt a teherlift. Néhány évtizede szűnt meg. A fölitt sokkal tágasabb volt. „Két nagy kuka befért. Befért a hatalmas hasú Rezső bácsi, a házfelügyelő, és még mi ott álltunk ketten-hárman gyerekek.” (Minden nap felhozták a lifttel a kukákat. Minden szintre kitétek egyet, amibe este kilencig kellett kivinni a szemetet.)

☒ Régen padlásszint egy részét a mosószoza tette ki, és itt is teregettek.

☒ Az 1956-os forradalom idején a 2-3. emeletet bombatalálat érte. Az ott élőknek egy ideig nem volt hol lakniuk, de az épületrész viszonylag gyorsan visszaépült. (A lövésnek szerencsére nem voltak emberáldozatai.) A lövés okát homály fedi, hiszen az oroszoknak nem volt rá okuk. (Ők azt állították, hogy az ablakból lőttek rájuk kifelé, de a történetet elmesélő hölgy szerint ilyen nem történt.)

☒ A Falk Miksa u. 18. lakói együtt készültek lakóházuk 100. születésnapjára. A korlátot mindenki lefestette a saját lakása előtti szakaszon. Az időseknek együtt segítettek. Valamint egységes virágládák kerültek a frissen festett korlátokra, melyeket a lakók együtt ültettek.

Köszönjük a lakóknak, hogy megismerkedhetünk a ház történetével, mindennapi életével! Külön köszönet Hidas Gábornénak, hogy fogadott, körbevezetett minket, és mesélt nekünk a százéves házban töltött életéről!

